

Зміст

Епізоди: початок.....	9
Виклик	37
Прибуття.....	70
Нове покоління.....	96
Техно-синапс.....	123
Глухий кут.....	171
39 проти газів і... альдостерон.....	199
Долина Смерті.....	217
Пурітамське побоїще.....	265
Воно.....	306
Фрактальна одержимість.....	348
Змії починають кусатися.....	395
Пекло Ель-Татіо.....	445
Кінець?..	504
Післямова автора.....	522
<i>Додаток А. Множина Мандельброта.....</i>	<i>533</i>
<i>Додаток Б. Порівняльні розміри літаків, описаних у романі.....</i>	<i>540</i>

ЕПІЗОДИ: ПОЧАТОК...

I

Вівторок, 4 серпня, 17:23 (UTC¹ –4)
Тракт між Сан-Педро та Кламою
Пустеля Атакама, Чилі

Джей-Ді став далеко не першим, кого ввела в оману їхня дитяча зовнішність...

Довгі тіні стелились по сухій землі. Призахідне сонце мріло напроти лобового скла, заповнюючи салон «Range Rover'a» золотавим світлом.

Нерівна, вщент розбита дорога випорскувала з-під капота і, то зникаючи, то знов спливаючи з-під піску, тягнулася на північний захід. Обабіч тракту розкинулися сланці та напівзасипані піском вапнякові бескиди Атаками, найпосушливішої пустелі на Землі. Далеко позаду «Range Rover'a» височіли голі Андійські хребти, серед яких, немов наріст на тілі ящера, випинався Ліканкабур, шестикілометровий кратер згаслого вулкана. Небесна блакить заливала все довкола, надаючи навіть далеким горам фіолетового відтінку.

¹ Coordinated Universal Time (UTC) — Синхронізований світовий час. Загальноприйнята точка відліку локального часу в часових поясах. За опорний UTC узято місцевий час на довготі Гринвіча чи Лондона (нульовий часовий пояс). UTC — 4 («мінус чотири») означає, що поясний час у Чилі на 4 години відстає від поясного часу в Британії. Не так давно синхронізований час називали Greenwich Mean Time (Середній час за Гринвічем) і позначали GMT. (Тут і далі прим. автора.)

Сріблястий позашляховик упевнено торував дорогу до Калами¹, єдиного поселення в радіусі двохсот кілометрів навколо Сан-Педро, що мало право (сумнівне, будемо відверті) називатися містом². Якщо не брати до уваги Панамериканської магістралі та мідних копалень біля Антофагаста³, на півночі Чилі не так і багато місць, що позначені впливом цивілізації.

Джей-Ді Річардсон, сорокап'ятирічний кардіохірург з Окленда (Нова Зеландія), відсунув крісло в глиб салону, відкинув спинку та випростав натомлені ноги. Він пробув у Сан-Педро всі вихідні — мандрував околицями. Статечний чилієць Флавіо встиг показати багато цікавого: Місячну долину, лагуну Чакса й лагуну Баррос-Негрос, а ще Місканті — місце відпочинку рожевих фламінго⁴. Заклавши руки за голову, Річардсон подумав, що не проти залишитися в Сан-Педро. Хоча б на день. Якби міг, то й на тиждень. Якоїсь миті він навіть пожалкував, що в Каламі на нього чекає Френк.

Френк Ді'Анно, товариш Джей-Ді по коледжу, приперся в цю глушину неспроста. На відміну від Річардсона, який насолоджувався відпусткою, Ді'Анно до Калами відрядили. Френк четвертий рік працював у австралійській компанії з виробництва медичного обладнання, тож прибув сюди налаштовувати МРТ, магніто-резонансний томограф, закуплений для місцевої лікарні. «Шизанутий проект, — відгукувався Френк про мету відрядження, — якомусь чинодралу з чилійського Міністерства охорони здоров'я наснилося, що Каламі потрібен МРТ. Начебто індіанцям з пустелі далеко діставатися Антофагаста чи Ікіке⁵. Те, що 90 % із них узагалі не знають, що таке томографія, а 95 % жодного разу в житті не потребували послуг томографа, нікого

¹ Поселення в пустелі Атакама на півночі Чилі, столиця провінції Ель-Лоа, що належить до регіону Антофагаста.

² Сан-Педро-де-Атакама — село в Чилі посеред пустелі Атакама. Густота населення в регіоні — 0,1 людини на км².

³ Велике промислове місто на півночі Чилі, на узбережжі Тихого океану.

⁴ Андійський фламінго (*Phoenicopterus andinus*) — найбільш рідкісний вид фламінго у світі. Має блідо-рожеве тіло та довгі жовті лапи. Єдиний вид із трьома пальцями на лапах. Мешкає в горах Перу, на північному заході Аргентини та на солоних озерах пустельної півночі Чилі.

⁵ Iquique — місто на півночі Чилі, північніше за Антофагасту.

не зупинило». Гроші заплатили, і Френк мусив їхати — допомагати місцевим розбиратися з новою технікою.

Дізнавшись про плани один одного, друзі вирішили здибатись у Каламі, перехилити по келиху пива. Звісно, якщо в тому задріпаному містечку посеред Атаками є пиво...

— Що це? — несподівано запитав Джей-Ді, прикриваючи долонею очі від сонця.

— Де, сеньйоре?

— Там, попереду, — чоловік показав пальцем. — Ліворуч дороги.

Флавіо взявся розглядати ліве узбіччя. Кілька секунд не помічав нічого вартого уваги, коли раптом на відстані кількох сотень метрів нагледів щось таке, від чого його серце підскочило, а потім зробилося важким, як гиря, і зсунулось на кілька сантиметрів донизу. Старий угатив ногою по гальмах і спинив джип.

— Ти здурів? — визвірився лікар. — Я ледь не проламав довбешкою лобове скло!

Чилієць промовчав, не зводячи очей із самотньої постаті.

— Це людина, — промовив Річардсон.

— Я... я не певен, сеньйоре... — скрипучий голос літнього індіанця химерно деренчав.

— Я тобі кажу — це хлопчик. У мене кращий зір.

І справді, вдалині виднівся широкоплечий і жилавий малий.

— Відколи це в Атаками завелися білошкірі хлопчачки, га? — спробував пожартувати Джей-Ді.

Чилієць знову проігнорував запитання. Річардсон примружився:

— Дивно. Пацан геть голий, — сонячні промені стелилися майже паралельно до землі, вгризаючись в очі, через що Джей-Ді не зауважив сірі атласні плавки, що обтягували стегна малого. — Е-м-м... Як він тут опинився?

— Сеньйоре, то не людина, — раптово заявив Флавіо.

— А хто ж тоді?

— Демон.

— Що? — скривився лікар. — Флавіо, ти...

— Два дні тому його бачили в пустелі на північ від Сан-Педро.

— Який, у біса, демон? — пирхнув Джей-Ді. — Що за довбані забобони?!

Сивочолий чилієць увімкнув першу передачу й утиснув до підлоги педаль газу. «Range Rover», виючи двигуном, помчав уперед.

Джей-Ді замислився. З кожною секундою, що наближала автомобіль до самотньої постаті, його дедалі більше огортало сум'яття. Білошкірий хлопчак стовбичив сам-один посеред мертвого безмежжя Атаками, але при цьому не кричав і не біг назустріч машині. Не робив узагалі нічого. Стояв і дивився. Така сцена могла викликати подив навіть поблизу цивілізованого селища, де-небудь у Новій Зеландії. Посеред Атаками вона викликала поколювання у животі.

Позашляховик на повній швидкості пролетів повз силуєт, обдавши його курявою та дрібними кам'яними скалками. Нічого не сталося. Взагалі нічого. Джип віддалявся. Хлопчик, ледь нахиливши голову, тупився йому навздогін.

Річардсон закинув руку на сидіння й озирнувся.

— Це марево, — прогудів лікар, дивуючись, як одразу не здогадався. — Звичайний міраж. Пацан стоїть посеред пляжу на тихоокеанському узбережжі, а ми спостерігаємо його відображення.

— Ви помиляєтеся, сеньйоре... — прошепотів Флавіо.

Косі промені добре освітлювали фігурку дитини. Джей-Ді нарешті помітив спортивні плавки й очі... очі, що дивилися просто на нього.

Раптом у голові кардіохірурга щось клацнуло. Секунду чи дві він ніяк не міг уторопати, що саме. Якась деталь побаченого не вкладалася в загальну картинку, вперто не знаходячи місця в його логічному мозку. Лікар напружився, аж лоба наморщив, але не здужав уловити, що прогавив, де помилився.

Та ось до нього дійшло: міраж *обернувся, нахилив* голову й *дивився* на них! Розглядав їхню машину! Розуміння наринило так швидко, що Річардсон похолов. Руки та спина вкрилися сиротами. Хлопець не марево. Не фантом. Адже примара *не реагує* на те, що відбувається довкола.

Джей-Ді ще не встиг сповна осягнути те, що він щойно зміркував, як озвався Флавіо:

— Це не міраж, — учепившись руками в кермо, індіанець налякано глипав у дзеркальце заднього огляду. — В Атакамі не буває міражів, сеньйоре...

Жодних сумнівів: посеред пустелі стояла жива дитина.

— Зупинися! — звелів Джей-Ді.

— Сеньйоре, я благаю вас, не треба...

— Я наказую тобі: негайно зупини машину!

Флавіо неохоче натиснув на гальма та спинив джип.

— Сеньйоре, ви не розумієте, що коїте, — забелькотів шофер. — Це демон, його зустрічали відразу в кількох місцях...

— Старий дурню, ну що ти верзеш? — розсердився кардіохірург. — Там дитина! Така сама реальна, як і ми з тобою. Ми не можемо просто так лишити його у пустелі. — Джей-Ді на мить затнувся, зрадівши власній здогадці: — Звідки ти знаєш, може, десь неподалік зазнав аварії пасажирський літак, і цей малий — єдиний, хто вцілів серед усіх пасажирів?.. Так і є, він контужений, і саме тому так дивно поводитьсь.

Новозеландець відстебнувся, виліз із джипа й обійшов машину.

Здійнята курява розсмоктувалася, з ледь вловним шарудінням опускаючись на землю. Малий, як і раніше, стояв коло дороги та розглядав «Range Rover». Від Річардсона його відділяло кілька сотень метрів. За хлопцем простягалася довга, геометрично правильна тінь.

Джей-Ді підняв над головою праву руку й помахав.

Хлопчик блискавично зреагував — помахав у відповідь. Теж правицею.

Річардсон переможно всміхнувся, подумки лаючи Флавіо, і помарширував уперед, за звичкою вимахуючи руками під час ходьби. Після першого ж лікаревого кроку хлопчик зрушив з місця та попростував назустріч... майже так само вимахуючи руками.

Наближаючись, Джей-Ді мусив визнати, що його альтруїзм кудись вивірюється. Спиною забігали мурашки. Щось, у дідька,